

Danstheater - Wim Vandekeybus gaat op zoek naar God. In een parabel in een verre toekomst probeert hij macht en onmacht van geloof te doorprikken.

Wachten op een valse profeet

Mockumentary of a contemporary saviour.

Wim Vandekeybus/
Ultima Vez

★★★★☆

Nog tot 22 april in de KVS (Brussel), daarna op tournee in Leuven, Hasselt en Brugge.

De westerse mens mag dan denken dat hij het juk van de religie heeft afgeworpen, het wereldtoneel wordt er meer dan ooit door bepaald. Hoe we het ook draaien of keren, we komen steeds bij Hem uit, zegt de blinde ziener Saïd in de proloog van *Mockumentary of a contemporary saviour*. Met zes anderen is Saïd door een messias gered uit een op hol geslagen wereld. De uitverkorenen leven in een gouden kooi, geperst tussen licht en duisternis. Een gigantische lichtkoepel, een fantastisch ontwerp van Meryem Bayram, hangt drukkend boven hun hoofden. De witte cirkel zou de hemel kunnen verbeelden, maar evengoed de leegte ten aanzien van het mysterie van het bestaan.

Sterven mogen deze *chosen ones* al lang niet meer, al proberen ze elkaar tot treurens toe de nek om te wringen. Onwetend over hun lot en de reden van hun redding worden ze waanzinnig. Zelfkastijding noch trance brengt God nabij. Wanneer een psycholoog toetreedt tot de groep, kantelt het hele spel. Meesterlijk manipuleert hij de verloren zieltjes. Kijken we hier naar een aflevering van *Big brother*, waarin het alziende oog van God werd ingeruild voor dat van een freudiaanse poppenspeler?

Ideologie

Choreograaf Wim Vandekeybus en auteur Bart Meuleman schetsen een gemeenschap die wordt gevangengehouden door haar eigen twij-

fel. Het duo toont hoe vatbaar we zijn voor valse profeten en hoe snel geloof gekaapt kan worden door ideologie. Componiste Charo Calvo laat duizenden stemmen dreigend en tegelijk buitenaards mooi versplinteren tot een langgerekte echo. Wanneer de messias spectaculair uit de hemel neerdaalt, blijkt het een dood kind dat net nog schreeuwde om zijn moeder. Het resultaat van het verlangen om ons

lot in de handen van anderen te leggen.

Mockumentary of a contemporary saviour laat ernst en parodie niet altijd even gelaagd smelten, wellicht omdat niet iedereen in deze gemengde cast een begenadigd acteur blijkt. Ook de mix van dans, spel en beeld blijft soms wat moeizaam. Maar veeleer dan om wat je ziet, gaat het in deze sci-fi-achtige parabel om het spelle-

tje dat zich in je hoofd afspeelt. Daar hopen zich meer vragen op dan antwoorden. Na afloop blijf je puzzelen met de lijntjes. Wie speelt hier met wie, in godsnaam?

Eén gedachte blijft bonken: misschien schreeuwen deze personages niet zozeer om zekerheid, maar om een beetje troost. Niet toevallig komt de moederfiguur steeds weer in beeld als personage en idee.

CHARLOTTE DE SOMVIELE

Onwetendheid over hun lot drijft de uitverkorenen tot waanzin. © Danny Willems

DE ARCHITECT

KOEN VAN SYNGHELE

© Franky Larouselle

Pelgrim in tijden van toerisme

De abdij van Averbode spiegelt zich in een ronde waterspiegel. Stille. De ondiepe vijver organiseert de ruimte en de tijd van het abdijplein. In één geste laadt de leegte zich op tot een contemplatieve plek. Zonder dat je er erg in hebt, stap je rond de vijver en maakt de neurotische, lineaire tijd plaats voor de oneindige, circulaire tijd.

Deze spiegel van het 'Al' hebben we te danken aan de architecten van Omgeving. Samen met B-bis Archi-

tecten hertekenden zij ook Het Moment, het nieuwe belevingscentrum van de abdij van Averbode. Het ligt in een interessant natuurgebied, dat grenst aan het Hageland en het domein van de Prins de Merode. Toen de Vlaamse overheid 1.500 hectare bos- en natuurgebied kocht van De Merode, werd de abdij plots een toeristisch knooppunt.

Aan de Westpoort trekt een dak met een scheve nok één lijn tussen twee oude gebouwen. Onder de mo-

numentale kap ontplooit zich een luchtige schuur. In dit poortgebouw worden bezoekers ingewijd in het la-beur van de abdij. Het is een prelude op de huisbrouwerij, de bakkerij en een kaasrijperij.

Het maaswerk in rode baksteen, de houten overkapping, de potige schuifpoorten, de schotse nok: alle ingrepen getuigen van optimistisch zelfvertrouwen, zonder te zondigen tegen de gelofte van gehoorzaamheid. Want hoe eigenzinnig ook, alle interventies harmoniëren subtiel met de erfgoedsite.

Met dezelfde discretie en overtuigingskracht transformeerden de architecten een zijvleugel tot abdijwinkel en -café. Onder één groot dakgebinte klimt het abdijcafé in drie stappen de helling op richting abdijkerk. Zo krijgt de schuur schaal en wordt eten en drinken theater. Een ceremonie, zo je wilt. Over de volledige diepte van het café, achter een elegante structuur van zwart staal en glas, strekken de huisbrouwerij, de keuken en het sanitair zich uit.

Als bezoeker krijg je onbeschaamd een inkijk in de brouwerij en de keuken. Het is een mooi en be-

De architectuur van Averbode demonstreert haar schatplichtigheid aan de wetten van het toerisme

proefd recept van trendy restaurants die graag hun keukens opengooien voor het publiek. Je kunt je afvragen of deze coole brouwerij-annex-keuken geen voedsel geeft aan de ver-warring omtrent die andere gelofte: die van soberheid en armoede.

Zoals Bob Van Reeth en zijn collega's van AWG niet de juiste toon vonden en Westvleteren veeleer als een hotel dan als een cisterciënzerklooster ontwierpen, zo spreekt het café van Averbode vooral de taal van het restaurant en niet die van het refectorium. De architectuur van Het Moment demonstreert haar schatplichtigheid aan de wetten van het toerisme. Daarmee lijkt de kans gemist om de hedendaagse pelgrim stilte en authenticiteit te bieden.